

17. Kansanhuolto

Kansanhuoltolautakunnan kertomus toiminnastaan v. 1943 oli seuraavan sisältöinen:

Paikallisen kansanhuoltotoiminnan kehityksestä kertomusvuonna on erikoisesti mainittava, että kaupungin alue kansanhuoltohallinnosta huhtikuun 21 p:nä 1943 annetun asetuksen nojalla muodostettiin sen erilliseksi kansanhuoltopiiriksi. Kaupungin kansanhuoltolautakunta hoiti siitä lähtien sille kansanhuoltolautakuntana kuuluvien tehtävien lisäksi myös ne tehtävät, jotka voimassa olevien säännösten ja määräysten mukaisesti kuuluivat kansanhuoltopiirien toimistoille. Kesäkuun 30 p:nä kansanhuoltoministeriö vahvisti Helsingin kaupungin kansanhuollon ohjesäännön.

Säännöstelyrikoslainsäädäntö uusittiin joulukuun 30 p:nä säännöstelyrikosten rankaisemisesta annetulla lailla. Säännöstelymääräysten valvonnan tehostamiseksi uusittiin myös tarkastuksia koskeva lainsäädäntö valtioneuvoston kansanhuollon alaan kuuluvista tarkastuksista ja etsinnöistä joulukuun 30 p:nä annetulla päätöksellä.

V:n 1943 aikana metallitilanne kiristyi tuntuvasti, minkä johdosta niitä koskevaa säännöstelyä oli tiukennettava. Kuparin kotimaista kulutusta oli vähennettävä. Kansanhuoltotoimisto antoi helmikuun 12 p:nä kuparin, tinan, lyijyn ja nikkelin käyttöä rajoittavan päätöksen. Lyijyn ulkomaisen tuonnin tyrehtyessä melkein kokonaan valtioneuvosto määräsi kesäkuun 30 p:nä antamallaan päätöksellä, että alusten lyijykölit oli luovutettava säännöstelyyn. Valssilanka ja siitä valmistetut tuotteet määrättiin valtioneuvoston huhtikuun 15 p:nä antamalla päätöksellä säännöstelyn alaisiksi. Hevosenkenkien ja kengitysnaulojen säännöstely toteutettiin valtioneuvoston kesäkuun 10 p:nä antamalla päätöksellä.

Tekstiilitilanne oli vuoden alussa jatkuvasti kireä, mutta alkoi kesäkuussa kehittyä suotuisampaan suuntaan. Tähän vaikutti, paitsi ulkomainen tuonti, myös kotimaisten Kuitu oy:n ja Säteri oy:n tekokuitutuotanto.

Nahka- ja jalkinetilanne muodostui yhä vaikeammaksi. Kotimaasta säännösteltyyn kulutukseen saatujen vuotien määrä aleni edelleen, mutta Saksasta saatiin vuotia ja tekokumia huomattavasti. Säännöstelemällä ankarasti nahkajalkineiden käyttöä, m.m. ostolupia ei annettu niitä varten lainkaan kesällä, voitiin kuitenkin jalkinehuollossa välttämättömin tarve tyydyttää.

Kulutustarvikkeiden kulutuksen säännöstelystä mainittakoon, että teollisessa toiminnassa käytetyn sokerin määrää supistettiin edelleen tuontivaikeuksien kasvaessa. Makeisten valmistus lopetettiin kokonaan kesäkuussa, jolloin myös sokerin käyttö marmelaadin ja mehujen valmistukseen kiellettiin. Kahvinkorviketta, joka sisälsi 15 % kahvia, voitiin viimeisen kerran jakaa huhtikuussa. Sen jälkeen oli kaupan ainoastaan kahvinvastiketta, joka oli valmitettu viljasta ja juureksista. Maaliskuussa määrättiin maidon keräily karjanomistajilta meijerien monopoliksi ja jakelussa otettiin käytäntöön tilauskuponkimenetelmä, mikä merkitsi jakelujärjestelmän tuntuvaa tiukentumista. Perunan jakelun säännöstelystä, joka oli maassa voimassa kaikkiaan 22 kunnassa, m.m. Helsingissä, voitiin luopua huhtikuun lopussa.

Kansanhuoltolautakunta

Lautakunnan kokoonpano. Kaupunginvaltuusto valitsi lautakuntaan v:ksi 1943 puheenjohtajaksi osastonhoitaja F. J. Laakson, varapuheenjohtajaksi kauppaneuvos V. Mattisen sekä jäseniksi kaupungineläinlääkäri O. W. Ehrströmin, toimittaja Y. Kaarner,

agronoomi R. E. Karlssonin, rovasti F. E. Liljan, toimitsija U. L. Nurmisen, toimitusjohtaja B. G. W. Sarlinin, professori P. H. Schybergsonin, toimitusjohtaja G. Strengellin ja liikenneneuvoja O. H. Träskvikin. Kaupunginhallituksen edustajana lautakunnassa oli sosiaali- ja opetusasiain johtaja J. W. Keto.

Jaostot. Lautakunnan keskuudestaan valitsemaan keskusjaostoon kuuluivat v:n 1943 aikana puheenjohtajana lautakunnan puheenjohtaja Laakso, varapuheenjohtajana lautakunnan varapuheenjohtaja Mattinen, kumpainenkin itseoikeutettuina jäseninä, sekä valittuina jäseninä herrat Ehrström, Nurminen ja Sarlin sekä heidän varamiehinään neiti Karlsson ja herrat Lilja ja Strengell.

Polttoainejaostoa ei kertomusvuoden aikana asetettu. Sen sijaan avusti polttoainekysymyksessä kansanhuoltolautakuntaa kaupunginhallituksen asettama polttoainetoimikunta. Sen puheenjohtajana oli pääjohtaja E. Rydman sekä jäseninä toimistopäällikkö T. Aura, kamreeri R. Estlander, isännöitsijä S. Puranen, johtaja T. Salmio ja toimittaja J. A. Savola. Varatuomari Auran erottua toimistopäällikön virasta valittiin hänen tilalleen toimikuntaan varatuomari I. Rauhanen kesäkuun 30 p:stä lukien.

Kokoukset y.m. Lautakunta kokoontui kertomusvuoden aikana yhteensä 17 kertaa. Kokouksissa käsiteltiin kaikkiaan 125 asiaa.

Toukokuun 13 p:nä lautakunta päätti lähettää kaupunginhallitukselle muutosehdotuksen kansanhuoltolautakunnan ohjesääntöön, ja marraskuun 26 p:nä päätettiin esittää kaupunginhallitukselle, että kansanhuoltotoimistoon saataisiin perustaa toinen apulaiskansanhuollonjohtajan virka.

Kertomusvuoden aikana lautakunnan kirjeenvaihto käsitti 23 670 saapunutta ja 52 053 lähtenyt kirjettä.

Keskusjaosto kokoontui vuoden aikana yhteensä 30 kertaa ja käsitteli tällöin kaikkiaan 256 asiaa.

Kansanhuoltotoimisto

Osastot. Kansanhuoltotoimiston muodostivat kertomusvuoden aikana kanslia-, tili-, ostokortti-, ravintola-, kahvila-, siirtomaatavara-, maataloustuote-, laitos-, polttoaine-, tarkkailu-, kala-, maatalous-, vaatetus- ja pesuaineosastot sekä polttoainepäällikön kanslia. Ostokorttiosastoon kuuluivat alaosastoina Töölön ja Sörnäisten ostokorttikansliat sekä rautatieaseman ostokorttikanslia kesäkuun 15 p:stä lukien.

Henkilökunta. Kertomusvuoden aikana oli toimistopäällikkönä varatuomari I. Rauhanen ensin tammikuun 1 p:stä kesäkuun 30 p:ään viran ollessa avoinna virkaatoimitavana ja sen jälkeen heinäkuun 1 p:stä joulukuun 31 p:ään vakinaisena. Apulaistoitospäällikkönä oli varatuomari L. Ikonen, sihteerinä varatuomari E. Sirviö sekä apulaissihteerinä hovioikeudenauskultantti L.-O. Hemming. Kansanhuoltoministeriön kesäkuun 30 p:nä vahvistamalla Helsingin kaupungin kansanhuollon ohjesäännöllä muutettiin toimistopäällikön virka kansanhuollonjohtajan viraksi ja apulaistoitospäällikön virka apulaiskansanhuollonjohtajan viraksi. Kertomusvuoden alussa ja lopussa toimiston palveluksessa olleen henkilökunnan lukumäärä ilmenee seuraavasta yhdistelmästä:

Osasto	Tammi- kuussa	Joulu- kuussa	Osasto	Tammi- kuussa	Joulu- kuussa
Johtajisto.....	4	4	Tarkkailuosasto	12	12
Kanslia	26	26	Kalaosasto	3	2
Tiliosasto	2	2	Maatalousosasto	3	5
Ostokorttiosasto	58	53	Vaatetusosasto	11	11
Ravintolaosasto	9	9	Pesuaineosasto	6	5
Kahvilaosasto	5	3	Polttoainepäällikön kanslia .	18	18
Siirtomaatavaraosasto	8	7			
Maataloustuoteosasto	11	10	Yhteensä	194	184
Laitososasto.....	7	6	Näistä vakinaisia		171
Polttoaineosasto	11	11	» tilapäisiä		13

Lisäksi oli tilapäistä henkilökuntaa ostokorttien jakelussa.

Huoneistot. Toimiston päätoimipaikka oli Hallituskadun talossa n:o 17 (Mikonkadun talossa n:o 9), ostokorttiasasto Aleksanterinkadun talossa n:ot 16—18 ja ostokorttikansliat Mannerheimintien talossa n:ot 40—42 ja Hämeentien talossa n:o 35 sekä sotilasostokorttikanslia ostokorttien ja ostolupien jakelua varten sotilaille kesäkuun 15 p:stä lukien rautatieaseman rakennuksessa.

Ostokorttien jakelu. Yleisiä ostokorttien jakeluja suoritettiin kolme, nimittäin maaliskuussa, toukokuussa ja syyskuussa, jolloin kaikkiaan 4 314 425 eri ostokorttia jaettiin, kuten seuraavasta yhdistelmästä tarkemmin ilmenee:

Korttilaji	Maaliskuussa			Toukokuussa			Syyskuussa		
	jaettuja kortteja, kpl	jaettuja kortteja, kpl	jaettuja kortteja, kpl	jaettuja kortteja, kpl	jaettuja kortteja, kpl	jaettuja kortteja, kpl	jaettuja kortteja, kpl	jaettuja kortteja, kpl	
A ₁	11 945	11 991	13 667	M ₁	192 992	193 503	183 720		
A ₂	12 994	13 119	13 495	M ₂ ...	43 800	43 865	46 112		
B ...	131 660	136 477	130 615	M ₃ ...	3 685	3 688	4 033		
C ...	45 401	47 599	43 959	M ₄ ...	11 345	11 350	16 502		
D ...	27 164	28 002	27 916	N ₁ ...	—	—	17 312		
E ...	11 621	11 668	8 894	N ₂ ...	—	—	130 930		
F ...	193 055	193 580	232 612	O ₁ ...	—	—	232 692		
G ...	—	—	126 031	R ₁ ...	240 248	240 315	232 617		
G ₁ ...	47 290	47 335	—	R ₂ ...	48 227	48 313	43 223		
G ₂ ...	54 070	54 116	—	T ₁ ...	90 934	—	—		
K ₁ ...	—	—	16 006	Y ₁ ...	240 268	—	86 826		
K ₂ ...	—	—	51 483	Y ₂ ...	—	—	147 775		
L ...	—	—	16 385						
				Yht.	1 406 699	1 084 921	1 822 805		

Edellä mainitut ostokortit jaettiin eri henkilöryhmille seuraavasti:

Viljatuotteiden ja ruokaherneen hankkimiseen oikeuttavista ostokorteista annettiin A₁-kortti v. 1940 tai sen jälkeen syntyneille lapsille; A₂-kortti v. 1934, 1935, 1936, 1937, 1938 tai 1939 syntyneille lapsille; B-kortti v. 1931, 1932 tai 1933 syntyneille lapsille ja henkistä tai keveää ruumiillista työtä tekeville ja muille ostokortin saantiin oikeutetuille, joista ei ollut toisin määrätty; C-kortti a) raskaanpuoleista ruumiillista työtä tekeville miehille ja naisille, b) vuorotyössä oleville, kevyttä ruumiillista työtä tekeville, joilla ei ollut tilaisuutta ruokailuloman aikana lämpimän ruoan saantiin ja c) v. 1927, 1928, 1929 tai 1930 syntyneille lapsille; D-kortti raskasta ruumiillista työtä tekeville miehille ja raskasta tai erittäin raskasta ruumiillista työtä tekeville naisille sekä raskaana oleville naisille; sekä E-kortti erittäin raskasta ruumiillista työtä tekeville miehille.

Ravintorasvojen hankkimiseen oikeuttavista ostokorteista annettiin: F-kortti kaikille niille, jotka olivat oikeutetut saamaan ostokortit; G-kortti F-kortin lisäksi a) yksi kappale v. 1926 tai sen jälkeen syntyneille lapsille, b) yksi kappale niille, jotka tekivät raskaanpuoleista, raskasta tai erittäin raskasta ruumiillista työtä tai olivat vuorotyössä, c) kaksi kappaletta raskaana oleville tai imettäville naisille, d) sairaille henkilöille lääkärintodistuksen perusteella.

Maidon hankkimiseen oikeuttavista ostokorteista annettiin: M₁-kortti niille henkilöille, joista ei ollut toisin määrätty; M₂-kortti v. 1926 tai sen jälkeen syntyneille lapsille; M₃-kortti ensimmäisellä ikävuodella oleville lapsille; M₄-kortti M₁- tai M₂-kortin lisäksi a) yksi kappale toisella ikävuodella oleville lapsille, b) kaksi kappaletta raskaana oleville tai imettäville naisille, c) sairaille henkilöille lääkärintodistuksen perusteella.

Kutomateollisuustuotteiden, vaatetustarvikkeiden ja jalkineiden hankkimiseen oikeuttavista ostokorteista annettiin: K₁-kortti v. 1926—38 syntyneille pojille; K₂-kortti v. 1925 tai sitä ennen syntyneille miehille; N₁-kortti v. 1926—38 syntyneille tytöille; N₂-kortti v. 1925 tai sitä ennen syntyneille naisille; sekä L-kortti v. 1939 tai sen jälkeen syntyneille lapsille.

Kalan y.m. kansanhuoltoministeriön erikseen määräämän tarvikkeen hankkimiseen oikeuttava O₁-ostokortti annettiin sen kunnan alueella, jonka kansanhuoltolautakunta kortin jakaa, kaikille henkilöille.

Lihan ja lihajalosteiden hankkimiseen oikeuttavista ostokorteista annettiin: R₁-kortti kaikille niille henkilöille, jotka eivät olleet lihaan nähden omavaraisia, R₂-kortti R₁-kortin lisäksi a) yksi kappale raskasta ruumiillista työtä tekeville miehille sekä raskasta tai erittäin raskasta ruumiillista työtä tekeville naisille ja b) kaksi kappaletta erittäin raskasta ruumiillista työtä tekeville miehille.

Tupakkavalmisteiden sijasta annettavan lisäsokerinmäärän ja muiden kansanhuolto-ministeriön kulloinkin erikseen määräämien tarvikkeiden hankkimiseen oikeuttavista ostokorteista annettiin: Y₁-kortti v. 1922 tai sitä ennen syntyneille mieshenkilöille ja niille v. 1918 tai sitä ennen syntyneille naishenkilöille, jotka olivat aikaisemmin saaneet tupakkavalmisteiden hankkimiseen oikeuttavan ostokortin; sekä Y₂-kortti niille, joilla ei ollut oikeutta saada taikka eivät halunneet Y₁-korttia.

Tupakkavalmisteiden hankkimiseen oikeuttavat maaliskuun jakelussa jaetuista ostokorteista T₁-kortti annettiin samoille henkilöille kuin Y₁-korttikin.

Ostoluvat. Eri osastoilta annettiin yhteensä 363 500 ostolupaa, jotka koskivat alla mainittuja tarvikemääriä:

Kahvilaosastolta:

Kahvimaitoa	971 715.00 ltr
Kahvinvastiketta	166 771.00 kg
Keinomehuja	386.00 ltr
Lihaa	235 859.00 mk
Maitoa	164 602.00 ltr
Makeisia	1 455.00 kg
Perunajauhoja	639.00 »
Perunoita	422 587.00 »
Ravintorasvaa	722.00 »
Ruokarasvaa	529.00 »
Ruokajuurikkaita	22 554.00 »
Tupakkavalmisteita	297 011.00 pistettä
Viljatuotteita	347 310.00 kg
Ostolupia yhteensä ...	21 827 kpl

Kalaosastolta:

Kalaa	3 187.00 kg
Ostolupia yhteensä ...	69 kpl

Laitososastolta:

Hedelmiä	4 545.00 kg
Juustoa	10 982.00 »
Kahvinvastiketta	33 883.00 »
Kalaa	13 408.00 »
Lihaa	4 025 804.00 mk
Maitoa	2 528 136.00 ltr
Makeisia	1 623.00 kg
Margariinia	2 136.00 »
Marmelaadia	10 500.00 »
Perunajauhoja	1 704.00 »
Perunoita	1 943 094.00 »
Saippuaa	14 414.00 »
Sakariinia	80 525.00 pussia
Sipulia	3 573.00 kg
Sokeria	117 352.00 »
Teetä	0.50 »
Tupakkavalmisteita	45 252.00 pistettä
Viljatuotteita	1 303 053.00 kg
Voita	108 598.00 »
Ostolupia yhteensä ...	63 004 kpl

Maatalousosastolta:

Galvanoitua levyä	448.00 kg
Glasuriittia	1 660.00 »
Hartsioöljyvernissaa	15 614.00 »
Heiniä	341 581.00 »
Kaurasuurimoita	10 609.00 »
Leseitä	4 565.00 »
Lihaa	1 231.00 »

Luita	286.00 kg
Maaliöljyvernissaa	314.00 »
Maitoa	1 303.00 ltr
Mustaa levyä	349.00 kg
Nauloja	1 856.00 »
Rehukauraa	142 040.00 »
Seissää	7 281.00 »
Siemenhernettä	707.00 »
Siemenkauraa	562.00 »
Siemenperunaa	12 102.00 »
Siemenvehnää	57.00 »
Sinkkilevyä	2 025.00 »
Suopaa	407.00 »
Timoteinsientä	667.00 »
Tärpättiä	3 996.00 »
Vehnäjauhoja	10.00 »
Y-lannosta	103 121.00 »
Ostolupia yhteensä ...	11 377 kpl

Maataloustuoteosastolta:

Juustoa	29 002.00 kg
Kermaa	35 314.00 pulloa
Lihaa	57 595 276.00 mk
Luita	460 004.00 kg
Maitoa	67 338 495.00 ltr
Makeisia	38 714.00 kg
Marmelaadia	155 512.00 »
Munia	296 072.00 »
Perunoita ja ruoka- juurikasveja	76 679 933.00 »
Ruokarasvaa	8 232.00 »
Sakariinia	123 271.00 pussia
Sokeria ja siirappia	37 313.00 kg
Viljatuotteita	39 566 281.00 »
Voita	2 599 033.00 »
Ostolupia yhteensä ...	12 792 kpl

Pesuaineosastolta:

Nestesäippuaa	4 618.00 kg
Pesupulveria	1 604.00 »
Säippuaa	120 682.00 »
Suopaa	23 319.00 »
Ostolupia yhteensä ...	32 136 kpl

Polttoaine- ja kuljetusosastolta:

Antrasiittia	215.00 hl
Bensiinia	26 084.00 ltr
Halkoja	133 362.00 m ³
Kivihiltä	4 732.79 tonnia

Koksia	52 177.89 tonnia	Viljatuotteita	1 874 980.00 kg
Polkupyörärenkaita	7 096 kpl	Voita	16 925.00 »
Saippuaa	2 283.25 kg	Ostolupia yhteensä ...	36 770 kpl
Suodatinpusseja	10 986.00 pistettä	Siirtomaatavaraosastolta:	
Valopetroolia	5 298.00 ltr	Kahvinvastiketta	1 375 455.00 kg
Voiteluöljyä	1 625.00 kg	Kuivattuja hedelmiä...	87 259.00 »
Ostolupia yhteensä ...	73 605 kpl	Makeisia	528 024.00 »
Ravintolaosastolta:		Marmelaadia	571 206.00 »
Juustoa	5.00 kg	Munia	819.00 »
Kahvimaitoa	1 745 068.00 ltr	Omenia, ulkolaisia	110 505.00 »
Kahvinvastiketta	268 736.00 kg	Ovomaltinea	32 208.00 tölkkiä
Lihaa	4 418 899.00 mk	Pullokermaa	7 701.00 pulloa
Luurasvaa	1 987.00 kg	Ravintorasvaa	71 657.00 kg
Maitoa	2 207 121.00 ltr	Saippuavalmisteita ...	328 350.00 »
Makeisia	472.00 kg	Sakariinia	1 578 358.00 pussia
Perunoita ja ruoka-		Sokeria	4 360 506.00 kg
juurikasveja	3 675 828.00 »	Tupakkavalmisteita ...	40 829 466.00 pistettä
Perunajauhoja	5 533.00 »	Viljatuotteita	13 519 789.00 kg
Ruokarasvaa	6 622.00 »	Ostolupia yhteensä ...	65 713 kpl
Tupakkavalmisteita ...	1 378 611.00 pistettä		

Vaatetusosasto myönsi yhteensä 46 207 ostolupaa vastaten 3 028 435 pistettä, niistä kuluttajille ilman tilitysvelvollisuutta 32 327 ostolupaa vastaten 1 221 699 pistettä ja elinkeinonharjoittajille y.m. tilitysvelvollisuutta vastaan 13 880 ostolupaa vastaten 1 806 736 pistettä.

Yhteensä myönnettiin ostolupia seuraavien tarvikemäärien hankkimiseksi:

Antrasiittia	215.00 hl	Mustaa levyä	349.00 »
Bensiiniä	26 084.00 ltr	Nauloja	1 856.00 »
Galvanoitua levyä	448.00 kg	Ovomaltinea	32 208.00 tölkkiä
Glasuriittia	1 660.00 »	Perunajauhoja	7 876.00 kg
Halkoja	133 362.00 m ³	Perunaa ja ruokajuuri-	
Hartsiohjyvernissaa	15 614.00 kg	kasveja.....	82 756 098.00 »
Hedelmiä	202 309.00 »	Pesupulveria	1 604.00 »
Heiniä	341 581.00 »	Polkupyörärenkaita	7 096.00 kpl
Hiilimurskaa	39 989.00 »	Pullokermaa	7 701.00 pulloa
Juustoa	39 989.00 »	Rehukauraa	142 602.00 kg
Kahvimaitoa	2 716 783.00 ltr	Ruokarasvaa	15 383.00 »
Kahvinvastiketta	1 844 845.00 kg	Saippuaa	470 347.00 »
Kalaa	16 595.00 »	Sakariinia	1 782 154.00 pussia
Kermaa	35 314.00 ltr	Seissää	7 281.00 kg
Kivihiltä	4 732.79 tonnia	Sinkkilevyä	2 025.00 »
Koksia	52 177.89 »	Sipulia	3 573.00 »
Leseitä	4 565.00 kg	Sokeria ja siirappia	4 515 171.00 »
Lihaa	66 288 148.00 mk	Suodatinpusseja	10 986.00 pistettä
Liisterijauhoja	10.00 kg	Suopaa	23 726.00 kg
Luita	460 290.00 »	Teetä	0.50 »
Luurasvaa	1 987.00 »	Timoteinsientä	667.00 »
Maaliöljyä	314.00 ltr	Tupakkavalmisteita	42 550 340.00 pistettä
Maitoa	72 239 657.00 »	Tärpättiä	3 996.00 kg
Makeisia	570 288.00 kg	Valopetroolia	5 298.00 ltr
Margariinia ja ravinto-		Viljatuotteita	56 622 786.00 kg
rasvaa	74 515.00 »	Voita	2 724 556.00 »
Marmelaadia	737 218.00 »	Voiteluöljyä	1 625.00 »
Mehua	386.00 pulloa	Y-lannosta	103 121.00 »
Munia	296 891.00 kg		

Säännöstelyrikkomukset. Kansanhuoltolautakunnan taholta tehtiin kertomusvuoden aikana poliisilaitokselle 286 säännöstelymääräysten rikkomista koskevaa ilmoitusta. Raastuvanoikeus antoi tuomen kuluessa päätöksensä 311 säännöstelyrikkomusta koskevasta asiasta. Valtiolle tuomittiin menetetyksi omaisuutta 630 167: 45 mk:n edestä.

Toiminnan aiheuttamat kustannukset. Kertomusvuoden aikana lautakunnan toiminnasta aiheutuneet kustannukset nousivat yhteensä 9 940 766: 15 mk:aan. Kaupungin myöntämä määräraha käytettiin seuraavasti:

Menoerä	Määrärahat, mk	Menot tilien mukaan, mk	Säästö (+) tai ylitys (—), mk
Palkkiot	131 750: —	82 450: —	+ 49 300: —
Tilapäinen työvoima	¹⁾ 6 577 534: 85	6 872 705: 40	— 295 170: 55
Kesälomasijaiset	150 000: —	150 012: 50	— 12: 50
Vuokra	²⁾ 520 455: —	530 205: —	— 9 750: —
Valaistus	40 000: —	44 789: 30	— 4 789: 30
Siivoaminen	³⁾ 25 262: —	25 498: 80	— 236: 80
Kaluston hankinta	75 000: —	60 221: 05	+ 14 778: 95
Painatus ja sidonta	180 000: —	76 277: 65	+ 103 722: 35
Tarverahat	400 000: —	427 358: 20	— 27 358: 20
Ostokorttien jakelu.....	800 000: —	1 671 248: 25	— 871 248: 25
Yhteensä	8 900 001: 85	9 940 766: 15	—1 040 764: 30

¹⁾ Siitä vuoden varrella myönnettyä lisämäärärahaa 762 478:85 mk. — ²⁾ S:n 61 335 mk. —
³⁾ S:n 7 262 mk.